

GAZETA POLSKA

WARSZAWA,
d. 18 Maja 1831 r. we Środę.

Prenumerata w stolicy roczna złtp. 40, kwartalna
złtp. 12, miesięczna złtp. 5, Nr. pojedynczy gr. 10.
Prenumerata kwartalna po województwach złtp. 20.

Sine ira et studio.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

RZĄD NARODOWY.

W rozwinieciu artykułu I Uchwały Sejmowej na dniu 19 Lutego r. b. zapadłej, tyczącej się pensyi dla Podoficerów i żołnierzy, którzy z powodu ran w ciągu obecnej wojny odniesionych, stali się niezdolnymi do służby wojskowej, niemniej dla wdów i sierot po Podoficerach i żołnierzach na placu boju poległych, Rząd Narodowy na przedstawienie Komisji Rządowej Wojny, postanowił i stanowi co następuje:

T y t u ł I.

O pensyach dla Podoficerów i żołnierzy.

Art. 1. Podoficerowie którzyby w skutek otrzymanych w obecnej wojnie ran, stali się niezdolnymi nie tylko do służby wojskowej, ale nawet i do wszelkiej pracy, z którejby ich utrzymanie pochodzić mogło, mają prawo do pensyi złotych trzystu na rok.

Art. 2. Podoficerowie, którzy chociaż przez odniesione rany niezdolni do służby wojskowej, będą jednak w stanie pracowania w innym zawodzie, kwalifikują się do pensyi złotych Polskich dwieście.

Art. 3. Żołnierze znajdujący się w kategorii artykułem tym niniejszego postanowienia przewidzianej, otrzymają pensyą złotych Polskich 250, a ci którzy są w kategorii artykułem 2im oznaczonej, pensyą złotych 150 rocznie.

T y t u ł II.

O pensyach dla wdów.

Art. 4. Wdowy po Podoficerach i żołnierzach poległych w boju, mieć będą prawo do pensyi.

Pod kategorią poległych podciągnięci będą Podoficerowie i żołnierze, nie tylko polegli w boju, ale i ci, którzy w ciągu pierwszego leczenia odniesionej rany zakończyli życie, co wszakże ściśtemu ulegać powinno rozpoznaniu i pod szczególną decyzją Komisji Rządowej Wojny poddawaném będzie.

Art. 5. Wdowy po Podoficerach i żołnierzach poległych, lub którzy przed otrzymaniem pensyi w ciągu pierwszego leczenia odniesionej rany pomarli, otrzymają pensyą następującą, to jest:

- a) Wdowy po Podoficerach pensyą złotych 300 rocznie.
- b) Wdowy po żołnierzach pensyą złotych 250 na rok.

Art. 6. Wdowy po Podoficerach i żołnierzach, którzy w ciągu pierwszego leczenia, po otrzymaniu już pensyi pomarli, mieć będą prawo do całkowitej pensyi, jaka ich mężom wyznaczoną została.

T y t u ł III.

O pensyach dla sierot.

Art. 7. Sieroty po Podoficerach i żołnierzach, które bez matki lub z matką utracającą prawo do pensyi, pozostały, mieć będą prawo w ogóle dla wszystkich razem, bez względu na ich liczbę do pensyi następującej:

- a) Sieroty po Podoficerze znajdującym się w przypadku artykułem 5tym wskazanym do pensyi złotych 300 w ogóle dla wszystkich, a sieroty po żołnierzu z tejże kategorii, do pensyi złotych 250 w ogóle dla wszystkich wynoszącej.
- b) Sieroty po Podoficerze i żołnierzu zostającym w przypadku artykułem 6tym przewidzianym, otrzymają w ogóle dla wszystkich całkowitą pensyą, jaka dla ich ojca wyznaczoną została.

Pensye pobierać będą aż do pełnoletności prawem przepisanej.

Art. 8. Jeżeli wdowa pobierając pensyą, weszła przed dojściem sierot do pełnoletności, w nowe związki małżeńskie, lub zakończyła życie, w takim razie pensya ta przełączana zostanie na sieroty i wypłacana im będzie aż do pełnoletności.

T y t u ł IV.

Przypadki pociągające za sobą utratę albo zawieszenie czasowe pensyi.

Art. 9. Wdowy i córki nieletnie po wojskowych przestają pobierać udzielone im pensye gdy wejdą w związki małżeńskie.

Art. 10. Podlegać będą zupełnej utracie pensyi Podoficer, żołnierz, niemniej pozostała po nim wdowa, lub dzieci nieletnie, popełniające występki lub zbrodnie, za którą wymierzona zostanie wyrokiem sądowym prawomocnym kara więzienia poprawczego, lub wyższych jeszcze stopni.

Art. 11. Ulegają czasowemu zawieszeniu w pobieraniu pensyi Podoficer, żołnierz, wdowa lub dzieci nieletnie, gdy się oddalą bez pozwolenia Rządu za granicę, lub gdy dzieci nieletnie w instytucie na koszt Rządu umieszczone

zostanie, nakoniec gdy syn wejdzie w służbę cywilną lub wojskową płatną.

Art. 12. Wrazie utraty lub zawieszenia pensyi pobieranej przez żołnierza lub Podoficera, też spadnie na jego żonę lub dzieci nieletnie, równie jak wrazie utraty lub zawieszenia pensyi przez wdowę pobierającą, też spadać będzie na dzieci nieletnie po tym żołnierzu lub Podoficerze, po którym pensya wdowie udaną była.

T y t u ł V.

Przepisy ogólne.

Art. 13. Udzielone w skutek niniejszego postanowienia pensye płacone będą stósownie do artykułu 2 wzmiankowanej powyżej uchwały sejmowej od dnia 1 miesiąca, w którym żołnierz, lub Podoficer, kalectwo odniósł, lub poległ.

Art. 14. Pensye te w myśl artykułu 2 rzeczonych uchwały sejmowej, nie pozbawiają Podoficerów i żołnierzy niemniej pozostałych po nich wdów i sierot, praw, do pobierania uzyskanych już poprzednio jakichkolwiek pensyj, lub do otrzymywania tych, jakieby im w moc istniejących, dotąd urzędzeń, o nagrodach wojskowych, przynależały.

Art. 15. Wykonanie niniejszego postanowienia, które w Dzienniku Praw umieszczonem być ma, Rząd Narodowy Komisjom Rządowym Wojny, oraz Przychodów i Skarbu, wczém do której należy, poleca. — w Warszawie d. 12 Maja 1831 roku.

Minister Wojny, Prezes Rządu,
(podp.) Morawski. (podp.) Adam Ks. Czartoryski.
Rada Sekretarz Jeneralny Rządu,
(podpisano) A. Plichta.

— *Urząd municypalny miasta stołecznego Warszawy.* Podaje do wiadomości publicznej, że następujące bilety zastawne Lombardowe; jako to:

Nr. 10,074	na złp.	60.
„ 6,763	„ „	200.
„ 9,484	„ „	150.
„ 801	„ „	310.
„ 350	„ „	220.
„ 351	„ „	180.
„ 3,437	„ „	20.
„ 9,441	„ „	150.
„ 8,460	„ „	350.

Posiadaczom tychże zaginęły, wzywa każdego wzywać ręką takowe znajdować się mogły, ażeby w przeciągu sześciu tygodni od daty, a najdalej do dnia 24 Czerwca r. b. do Dyrekcji Lombardu w Ratuszu głównym posiedzenia swe odbywającej zgłosić się i prawo posiadania onych udowodnić, po upłynieniu bowiem wyżej oznaczonego terminu, nowe bilety zastawne w miejsce zgubionych i fanty w zastawie będące, tym jedynie osobom za opłaceniem przypadających należności wydane zostaną, których nazwiska w księgach Dyrekcji Lombardu są zapisane. — W Warszawie dnia 13 Kwietnia 1831 r. — Prezydent Węgrzecki. Sekretarz Jeneralny Jahołkowski.

— *Rada municypalna miasta stołecznego Warszawy.* Dla uniknienia licznych dotąd zażaleń, wzywa właścicieli domów stolicy, iżby zgłaszającym się z paletami kwat-

niczemi wojskowym, nie inne jak przez Lustratorów obejrzane i za stósowne uznane lokale wydawać chcieli. — w Warszawie dnia 16 Maja 1831 r. Prezes, Garbiński.

Komitet Rozpoznawczy.

Ogłasza: iż Karól Rechan, lat 54 mający, religii katolickiej, Naczelnik urzędu pocztowego w Żalesiu w zarzucie należenia do policji tajnej w Królestwie Polskiem przed dniem 29 Listopada 1830 roku istniejącej uniewinnionym i zdoltychczasowego zatrzymania uwolnionym został, gdy ani z papierów tejsze policji tajnej zabranych, ani z wyprowadzonych Indagacyj żadne przeciw niemu dowody lub poszlaki nie zostały wykrytemi. — w Warszawie dnia 14 Maja 1831 r. Referendarz Stanu Prezes Hube. Członek Sekretarz J. Płużański.

— Pewna znaczna Polka, rodem z Poznańskiego, z domu G. przysłała do Banku Polskiego na potrzeby ojczyzny, a mianowicie na ulgę rannych i cierpiących ztóp. trzy tysiące.

— Pogłoska, jakoby Ludwik Stecki tworzący powstanie na Wołyniu miał być przez Moskali schwytany i rozstrzelany, zdaje się być fałszywą, officer bowiem świeżo przybyły z korpusu Dwernickiego, zapewnia, że ten odważny Patryota zdołał się ocalić za pomocą naszych męźnych wojowników.

— Pułkownik Langerman, Adjutant Jenerała Lamark, przybył do Warszawy i udał się do Naczelnego Wodza, aby walczyć za wolność i niepodległość Polski.

— Powstańcy Żmudzko-Litewscy, za zamordowanie Majora Szona użyli słusznego odwetu, na Sztabs-officerze Moskięwskim, i o tém nieprzyjaciela zawiadomili. Ten jedyny środek może wstrzymać barbarzyńców od czynów, na które się ludzkość oburza.

Rozmowa z Lafajetem o Arystokracji w Polsce. (Dokończenie.)

Ja. Ależ nierówność jest potrzebna; wszakże Bóg dwóch rzeczy na świecie równych nie stworzył.

Laf. Że ta ostatnia myśl zgodna jest z mojem przekonaniem, masz pan dowód na Polsce, i sprzyjam jej szczególnie, choć wszystkim zarówno ludom życzę wolności.

Co do pierwszej zaś myśli, może ję nie rozumiem, dosyć gdy zostawimy między ludźmi tę nierówność, którą im nadała natura, lub własne staranie; gdy ją poznamy i ocenimy, dopełniemy naszego obowiązku, ale sztuczna wymyślona przez ludzi z korzyścią mocniejszego tylko, nierównie jest barbarzyństwem. W Pan chcesz zniszczyć przesady w niższych klasach, a na szczycie społeczeństwa je zostawić. I arystokracja i jakobinizm wierzą mi w Pan, są z nierównością i równością swoją prawdziwem łożem Prokusta; ale pierwsza jako instytucja, wielki twa, drugi instytucją nie był i być nie może, wynikną z braku wyobrażeń o moralności; wśród ostatniej demoralizacji w jednym kraju i w jednym czasie mógł tylko mieć miejsce. Była to choroba, szal (delire) rozpacz części ludzkości, zdolnej do niej; nie należy się bać tego co nie jest.

Ja. Znając z że w jednym i drugim, najbezpieczniej jest dla uniknięcia ostateczności środka się trzymać.

Laf. Środka! ostateczności! Często mi o uszy obijają się te wyrazy. Ci którzy w rewolucjach ostatnimi byli wdziałaniami, co gdy się rzeczy ustalą garną się do pierwszeństwa, tacy zwykłych wyrazów używają. Przyszłość fatalna narodowi, im jednym była znośna. Wielu z nich nie będąc tak złyymi, aby mieli służyć za narzędzie dawnej niesprawiedliwości, owszem będąc lepsi od najgorszych, często wespół z najenotliwsiymi ulegali prześladowaniu; nie są jednak najadolniejsi, a chcą za takich uchodzić: oni to najpierwsi są do nagrody. Mogąc się ławić, niż drudzy, z dawnym rządem pogodzić, nie lubią niesprawiedliwości, ale tylko w tedy kiedy jest otoczona i zamiast co jest złego złem, co jest dobre dobrem nazywać, usiłują jakiś środek znaleźć, a tym środkiem (czego sami często nie wiedzą) jest własny ich interes. Na takich ludzi trzeba mieć bacne oko; dobre z nich narzędzia do użycia, ale sami sobie zostawieni bydl nie mogą; ani dobrzy, ani zli, ani światli, ani ciemni, albo raczej dobrzy, gdzie głowy potrzeba, rozumni gdzie trzeba serca; jeżeli ogarną ster Rządu i zdołu nie będą popychani, chwycią się między niepewnościami, gotowi są do wszystkiego złego, a gdy się stanie powiedzą, że się pomimo ich woli stało; jak gdyby oni mieli jaką stałą i niezmienną wolę. Na takich ludzi jedynym środkiem jest wolność druku, nawet jeżeli są ukryci, poznasz ich WPan po zdaniach jakie mieć będą oni. Ale ja mówię w ogóle tylko; powiedz mi WPan co za środki widzisz powściągnięcia u was arystokracji?

Ja. Oto, żeby dzisiejsza Polska nie miała się za jakiś nowy kraj i naród, żeby przyjęła dziedzictwo przeszłości. Wskrzesić trzeba prawa przeciw tytułom feudalnym i udoskonaloną na własnych zasadach konstytucyj 3 Maja, arcydzieło naszej historii. Zachować starodawny tytuł szlacheństwa Polskiego, ale go stami i tysiącami rozdawać wraz z gruntami i pieniężnymi dochodami w nagrodę cnot i męstwa bohaterów, kmiotków, obrońców naszej ojczyzny. My wszyscy szlachta w Polsce nie z obcego narodu (jak we Francji) widzimy nasze genealogie i przodkowie nasi byli kmiecie; zasługa, męstwo lub fawor dworu szlacheństwo im nadały (1).

(1) W całej tej rozmowie wiele pięknych jest myśli i szczerych wyznań skruszonego serca i sumienia, które się nie źle z sobą porachowało. Ale jak to na świecie bywa, natura wilka do lasu ciągnie i sam nie wie jak do niego zabłądzi. Tak jest z podanym projektem nobilitacji czyli uszlachcenia masy wieśniactwa. Jeżeli Hrabia wyzuwa się z interesu własnego, niechby zaproponował udzielenie temu wieśniactwu tytułu Hrabstwa, bez opłaty stempla. Przez taki udział swych własnych zaszczytów, nie byłby posądzony, że chce pomnożyć motłoch szlachty, aby hrabstwo lepiej świeciło. Powtarzam, że ten projekt Hrabiego wynika nie z jego przebiegłych planów, ale z przypadku jaki natura rzeczy zrządziła. Co do mnie sędzę, że nie na takim uszlachceniu opiera się uchylenie przesądów. Niech sobie szlachcie będzie szlachcicem, ale niech każdy równych praw politycznych i cywilnych używa, a przez to zna się nawzajem jeden z drugim za równego. O to idzie. Każdy ten

Laf. Czy nie lepiejby było, żeby tego nie przypominać?

Ja. Zapewne; ale chłopci nasi lepiej zrozumieją prawa człowieka i obywatela, które dziś posiadają, i wiedzieć będą, co znaczy szlacheństwo, do samego tylko tytułu przywiedzione; kmiecie osobliwie Litwy, Wołynia, Podola, Ukrainy i Galicji, mniej oświeceni od Nadwiślańskich, innym językiem mówiący, inną religiją wyznającą, przestając się za gmin uważać, a mając w szlacheństwie bodziec do dzieł szlacheńskich, ściślej się z nami połączą. Jeżeli przez pięć wieków szlachta mogła być narodem, dziś może się zacząć epoka, w której naród będzie szlachta. Szlacheństwo Polskie, prawdziwie instytucja narodowa, na zasadzie konstytucji 3 Maja, do tysięcy i milionów ludzi rozciągnięta, nigdy nie potrafi się zmienić w arystokrację, i samą tylko naturalną nierówność indywidualną, o której mówią Jenerale, prawa arystokracji przyzna. Będzie ono jako lekki przesąd na granicy oddzielającej oświecenie od ciemnoty; w miarę zaś im ciemnota z nadziemi naszej znikać zaczyna, ukazywać się będzie tym, którzy w niej byli pogrążeni, tem, czem jest, czem być może w Polsce, czczym tytułem; wreszcie zniknie z czasem wśród wolnych, równych i niepodległych Polaków (2).

Tak, Jenerale, wszystkie narody do jednego celu dążyć powinny, ale drogami własnymi i u nas wolność od ogółu narodu przeszła do szlachty; trzeba aby od szlachty rozeszła się do ogółu (3).

Wszystko co mówiłem wprawiało w niesłychanie dobry humor obywatela dwóch światów, i co niezmiennie rzadko się zdarza, uważałeś że otwarcie wdawał się do

stan jest dla nas z dawnych naszych narodowych pamiętek drogi i nieoceniony: co zaś do hrabstwa, to rzecz insza; - o nim niżej powiem.

(2) Tylkoby Hrabowie osobno zostali.
(3) Przeżywszy lat cokolwiek pamiętam jeszcze czasy starodawniej Rzeczypospolitej, w których tytuł Hrabiego był znieważeniem zaszczytu szlacheństwa. Jakoż tytuł ten jest rzetelną stan szlacheckiego planu: bo jest cudzoziemskim. Hrabia z Lafayettem rozprawiający, tego nie wyjaśnił i pewnie nie wiedział, jaką namiętności szlacheństwu uczynili kupcy Hrabiońskich tytułów. Przywileje szlacheckie były konstytucją trzeciego Maja zastrzeżone w całej zupełności. Późniejsze nasze konstytucje najmniejszej nie sprawiły im ujmy; co więc było prawem dla tego stanu za dawnej Rzeczypospolitej, to jest i dzisiaj. Za Rzeczypospolitej charakter szlachecki był prawie niezamazany i klejnot nieustrascony. Łokieć i kwaterek za wieszali tylko szlachecką godność; a każdy porzucający to zatrudnienie powracał do swego klejnotu. Nawet infamia; podług Olizarowiusza, nie mogła zniszczyć szlacheństwa, bo skoro była podniesiona, szlachcie znowu był szlachcicem. Ale konstytucja 1673. okrywa wieczną niesławą tych, którzy nazwisk cudzoziemskich, herbów i pieczęci, równość obywatelską przechodzących zażywać śmieci. Wiadomo jest, że wszystkie Hrabstwa kupne czy nadane; są nazwiskiem cudzoziemskim, równość obywatelską przechodzącą; że pociągnęły za sobą odmianę Herbów i pieczęci; a zatem smutno to wyznać, odjęły klejnot szlachecki i okryły niesławą liczne domy nasze.

mną wrozumowania, które może niezupełnie wiernie powtórzyłem. Zadawał mi liczne pytania, a ja szczerze na wszystko odpowiadałem. Gdyśmy się zastanawiali nad przesądem wielu ludzi u nas, którzy mniemają, że z dobrego rasy człowiek jest dobry, wypadło mi powiedzieć o pewnej bardzo zacnej damie i patriote, która zbierane po kweście pieniądze dla biednych wdów, sierot i kalek rozdawała osobom z dobrych ale podupałych familij, tak że jeden trzpiot pobierał z tego źródła, aż kilka tysięcy złotych. Rozśmiał się szczerze starzec i zapewniał mię, że z tego co się dowiedział o lokalnościach Polski, ma nadzieję, iż się krew nasza nie leje dla Króla Pruskiego.

Chciał jeszcze mówić, ale wszedł młody kawaler, a ja mu ustąpiłem miejsca; był to Odillon-Barrot. Gdy modchodził zamowił mnie na pojutrze, twierdząc że ma do mnie interes. Chętnie przyszedłem i mówiliśmy znowu o Polsce; innego nie miał interesu; szczególnież zaś o formach rządu, o zaletach udoskonalonej konstytucyi 3 Maja, którą mu za najlepszą w wielu względach wystawiałem, osobliwie zaś co do jej zasad i co do szczegółów władzy królewskiej niepodległego narodu dotyczących się. Wszystko to mam zapisane w moim pamiętniku i jeżeli mię prędko puszcza Prusaki, przeczytam ci w Warszawie.

Szkoły Rzemieślnicze.

Doszła nas wiadomość (bodaj była fałszywą!) że terazniejsza Komisya Oświecenia ma zamiar znieść obie szkoły główne Rzemieślniczo-Niedzielne i podrzędne im po cyrkulach stolicy. Nie śmiemy zupełnej dadz wiary temu doniesieniu, jakkolwiek je mamy z dobrego źródła, z ust słuszných obywateli; bo trudno przypuścić, aby Rząd Narodowy nato mógł zezwolić. Nieboszczka Komisya Ociemnienia nie zrobiła jeszcze tego kroku, a miałażby go zrobić terazniejsza, jak się przynajmniej spodziewamy, Reformatorska wychowania publicznego? To niepodobna. W tej klasie mieszkańców wolnego narodu właśnie najbardziej wypada krzewić oświecenie. Do tego kroku, mówiono nam, ma być powodem potrzebna oszczędność.

Ale oszczędność ztąd hędzie prawie żadna; gdzieindziej jej szukać należy; np. nie dawać jednej osobie, jeszcze źle od wszystkich widzianej, dwóch posad. Niech Pan Profesor pozostanie sobie do lepszych czasów profesorem, niech pilnuje swojej matematyki, jeżeli się z nią cokolwiek z Burdona obeznał; ale bądź zarazem urzędnikiem w komisji Oświecenia, teraz mu się niegodzi. Do zniszczenia szkół rzemieślniczych nie może także posłużyć za zasadę zmniejszona liczba uczniów; bo to we wszystkich zakładach naukowych ma miejsce, bo tym sposobem na przód zaniknęły wypadało uniwersytet, i wszystkie szkoły Wojewódzkie. Niechaj przecie Komisja Oświecenia pamięta, iż powinna unikać nawet cienia pozoru dążenia do obskurantyzmu, któryśmy w upadłym Rządzie potępiali, niech przecie pamięta że ma być Komisją Oświecenia, niech próżno nie nosi tego nazwiska.

chętnie ten płód pojmującego sprawę narodową poety, płód godny być nuconym przez meżne rycerstwo nasze, kiedy nie spuszczać się na *łudzącą dyplomatykę*, orgżem sobie torować będzie drogę na świętą Gedymina ziemię. Życzymy przytém, aby który z kompozytorów dorobił odpowiednią do niego muzykę.

MARSZ ZA BUG.

C h ó r.

Uderzcie w bębny, zagrajcie nam w rogi:

Za Bug! za Bug! za Bug!

Niech lotne serce nie wyprzedza nogi;

Uderzcie w bębny, zagrajcie nam w rogi:

Dla naszych serc, dla naszych nóg,

Za Bug! za Bug!

Już tam nie jeden z zabużańskich braci,

Uchem przy ziemi każdy tentent ima,

Tysiąc go razy i schwyta i straci,

A nas jak nie ma, tak nie ma.

A posiadłane, pokiężnane konie:

Strzygą uszami, rżą do naszych koni;

A ostre szable i nabite bronie

Brzęczą nótą naszej bronie.

C h ó r.

Uderzcie w bębny i t. d.

Piękne siostrzyce: Rusinki, Litewki,

Jak zakochane, już nas upatrują;

Polskim ułanom szyją chorągiewki,

Polskie kokardy gotują;

A że nas ujrzą żywić wzrok ich płonie,

A drżą im ręce że nas uściskają,

A serce prorok nie mieści się w łonie,

Że nas wkrótce kochać mają.

C h ó r.

Uderzcie w bębny i t. d.

Warczy próg Dniepru, pomrukuje Dźwina:

Bo cudzy język Polską wodę chłepce;

Wyje stepami Polska Ukraina:

Bo koń cudzy po niej depce,

Dyszy niechęcią bagniste Polisie,

Burzami grożą nadniedziestrzańskie skały,

Lesista Litwa dąsa się i ćmi się,

Na nasz pochód opieszali.

C h ó r.

Uderzcie w bębny i t. d.

Wodzu nasz Janie! białe orły żebrzą

Ogniem Grochowa i Wawra napadem,

Niech się co prędzej brzegi Buga srebrzą,

Tryumfującym ich stadem,

Niech postrzelony ten potwór dwugłowy,

Po naszej ziemi dłużej się nie słania,

Wypuść ostatni pocisk piorunowy,

I skróć mu męki konania.

C h ó r.

Uderzcie w bębny, zagrajcie nam w rogi,

Za Bug! za Bug! za Bug!

Niech lotne serce nie wyprzedza nogi,

Uderzcie w bębny, zagrajcie nam w rogi,

Dla naszych serc, dla naszych nóg,

Za Bug! za Bug!

— *Nowa Polska* z d. 14 umieściła wiersz Seweryna Gószczyńskiego pod napisem: *Mazur za Bug*. Powtarzamy